Kuşak ve Yol Girişimi ve altyapı finansmanı

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Girişim ve Singapur'un konumu

Devlet Başkanı Xi Jinping, İpek Yolu Ekonomik Kuşağı'nı 7 Eylül 2013'te Astana'daki Nazarbayev Üniversitesi'nde tanıttı. Bir ay sonra Endonezya'da yaptığı bir konuşmada da 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu'nu önerdi. Birleşik program 2016'dan bu yana İngilizcede Belt and Road Initiative (Kuşak ve Yol Girişimi) adını taşıyor. Girişim bugün 150'den fazla ülkede projeleri kapsıyor.[1] Finansman Çin'in kalkınma odaklı politika bankalarından, devlete ait ticari bankalardan ve yeni kurulan fonlardan geldi. İpek Yolu Fonu, Aralık 2014'te 40 milyar ABD doları ve 100 milyar renminbi sermayeyle kuruldu. Yalnızca Bank of China, 2015 ile 2020 arasında Kuşak ve Yol projelerine 185 milyar ABD dolarından fazla kredi verdi.[2]

Singapur'un girişim içindeki konumu alışılmadıktır. Kendi altyapısı için dış finansmana ihtiyaç duymaz, buna karşılık Kuşak ve Yol projelerinde büyük bir yatırımcıdır.[3] Girişimin Çin-Çinhindi Yarımadası ekonomik koridoru Singapur'da son bulur. Laos'ta Boten ile Vientiane arasındaki demiryolunun açılması, Batı Avrupa ile Singapur arasındaki kesintisiz demiryolu ağında kalan son boşluğu kapattı. Singapur hükümeti girişimi ilke olarak destekledi. Aynı zamanda kendini

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

bölgedeki projeler için tarafsız bir finans, hukuk ve profesyonel hizmetler merkezi olarak konumlandırdı. Başbakan Lee Hsien Loong, Nisan 2019'da Pekin'de düzenlenen ikinci Kuşak ve Yol Forumu'na katıldı.[4]

Infrastructure Asia ve proje finansmanı

Bölgenin altyapı finansmanı ihtiyacı büyüktür. Singapur hükümetinin Enterprise Singapore ve Singapur Para Otoritesi (MAS) aracılığıyla kurduğu bir proje kolaylaştırma ofisi olan Infrastructure Asia, gelişmekte olan Asya'nın 2016 ile 2030 arasında 26 trilyon ABD doları, yani yılda yaklaşık 1,7 trilyon ABD doları altyapı yatırımına ihtiyaç duyduğuna ilişkin bir tahmine dayanır. Fiilî yatırımın yılda 881 milyar ABD doları olduğu, yani ihtiyacın yarısından az kaldığı tahmin ediliyor.[5] Ofis, projeleri bankaların finanse edebileceği tekliflere dönüştürmek için hükümetler, geliştiriciler, ticari bankalar ve çok taraflı bankalarla çalışır. Görev alanı bölgeseldir ve Kuşak ve Yol'a hiç atıf yapmaz. Ne var ki uygulamada Güneydoğu Asya'daki birçok projede Çinli yükleniciler, Çinli kredi verenler ya da her ikisi yer alır.

Singapur'un bu projelere katkısı, bir finans merkezinin üstlendiği işlevlerde yatar. Singapur'daki bankalar, çoğu zaman Çinli bankalarla birlikte sendikasyon kredileri ve proje finansmanı düzenler. Sigortacılar ve reasürörler inşaat ve siyasi riskleri teminat altına alır. Hukuk büroları, çoğunlukla İngiliz veya Singapur hukukuna tabi olan sözleşmeleri hazırlar. Uyuşmazlıklar Singapur'da tahkime götürülür. Çinli yükleniciler ve kredi verenler bölgesel projeler için Singapur şirketlerini holding ve finansman aracı olarak da kullanır. Bu da şehri Kuşak ve Yol'un bir bölümü için bir kayıt (booking) merkezi hâline getirir. Bu faaliyetlerin hacmi ayrı bir istatistik olarak yayımlanmaz. Bu nedenle Singapur'un Kuşak ve Yol finansmanındaki payına ilişkin iddialara temkinle yaklaşmak gerekir.

Kuşak ve Yol için uyuşmazlık çözümü

Hukuki hizmetler boyutu özellikle önemlidir. 2025'te anakara Çin'den gelen taraflar, Singapur Uluslararası Tahkim Merkezi'nin (SIAC) yabancı kullanıcıları arasında 378 tarafla en büyük grubu oluşturdu ve Vietnam, Hindistan ile Tayland'ın önünde yer

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

aldı.[6] Bu rakamın bir kısmı, Merkez'in atama mercii olarak görev yaptığı bir dizi bağlantılı dosyadan kaynaklandı. Yine de Çinli şirketlerin ve karşı taraflarının Çin hukuk sistemi dışındaki tarafsız bir tahkim yerine değer verdiği açıktır. Çinli devlet işletmelerinin karşı tarafları çoğu zaman böyle bir yeri tercih eder.

Mahkemeler bu teklifi güçlendirdi. 31 Ağustos 2018'de Singapur Supreme Court'u ile Çin Yüksek Halk Mahkemesi, para alacaklarına ilişkin mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi hakkında bir rehber mutabakat (memorandum of guidance) imzaladı. Mutabakatın bağlayıcı bir hukuki etkisi yoktur. Buna rağmen her iki tarafın mahkemelerinin diğer tarafın kararlarını hangi koşullarda tanıyabileceğini açıklar.[7] F. Kısım, III. Bölüm'de incelenen Singapur Uluslararası Ticaret Mahkemesi (SICC), uluslararası hâkimleri (International Judges) arasında Çin Halk Cumhuriyeti'nden bir hâkime, Zhang Yongjian'a yer verir.[8] Bu düzenlemeler, tahkimle birlikte Singapur'un uyuşmazlık çözümü altyapısını Çinli şirketler için tanıdık hâle getirdi.

Borç, risk ve itibar

Kuşak ve Yol tartışmalara da yol açtı. Eleştirmenler, girişim kapsamındaki kredilerin borçlanan ülkelere sürdürülemez bir borç yükü bindirdiğini ileri sürdü. Kasıtlı bir "borç tuzağı diplomasisi" suçlaması ise araştırmacılar arasında geniş ölçüde tartışmalıdır. AidData'nın 2023 tarihli bir çalışması, girişim kapsamında finanse edilen bazı limanların gelecekte Çin'in deniz kuvvetleri ihtiyaçlarına da hizmet edebileceğini tespit etti.[9] Proje finansmanına katılan Singapur kuruluşları için bu tartışmalar somut risklere dönüşür: devletin temerrüde düşmesi, kredilerin yeniden müzakeresi, borçlanan devlette siyasi değişim ve bir proje yolsuzlukla ya da çevresel zararla anıldığında ortaya çıkan itibar riski. Singapur bankaları, daha önceki Çin yurt dışı yatırımlarının önemli bir kategorisini oluşturan kömürle çalışan santrallerin finansmanına ilişkin kendi politikalarını da benimsedi. Sürdürülebilir finansı K. Kısım, II. Bölüm ele alır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Notlar

1. Wikipedia, “Belt and Road Initiative” (Erişim tarihi: Kasım 2026): İpek Yolu Ekonomik Kuşağı, Xi Jinping tarafından 7 Eylül 2013’te Astana’daki Nazarbayev Üniversitesi’nde tanıtıldı; 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu “the following month” Endonezya’daki bir konuşmada önerildi; İngilizce “Belt and Road Initiative” adı 2016’dan beri kullanılıyor; “projects in more than 150 countries”. ↩
2. Wikipedia, “Belt and Road Initiative” (Erişim tarihi: Kasım 2026): İpek Yolu Fonu Aralık 2014’te 40 milyar ABD doları ve 100 milyar RMB sermayeyle kuruldu; Bank of China, 2015–2020 döneminde BRI projeleri için 185 milyar ABD dolarından fazla kredi verdi; ICBC Nisan 2019’a kadar 100 milyar ABD dolarından fazla. ↩
3. Wikipedia, “Belt and Road Initiative” (Erişim tarihi: Kasım 2026), destekle ilgili bölüm: “Singapore needs no outside infrastructure finance but is a major investor in BRI projects”; Çin-Çinhindi Yarımadası koridoru güney Çin’den Singapur’a uzanır; Boten–Vientiane hattı, Batı Avrupa ile Singapur arasındaki kesintisiz demiryolu ağındaki son boşluğu kapattı. ↩
4. Ministry of Foreign Affairs of Singapore, “People's Republic of China” ülke sayfası (Erişim tarihi: Kasım 2026): Başbakan Lee Hsien Loong, 25–29 Nisan 2019 tarihlerinde Pekin’deki 2. Kuşak ve Yol Forumu’na katıldı; Dışişleri Bakanı Vivian Balakrishnan, 18 Haziran 2020’de COVID-19 işbirliğine ilişkin BRI video konferansına katıldı. ↩
5. Infrastructure Asia, “About us” (infrastructureasia.org, Erişim tarihi: Kasım 2026): Singapur hükümeti tarafından Enterprise Singapore ve Singapur Para Otoritesi aracılığıyla bir “project facilitation office” olarak kuruldu; ana sayfa: gelişmekte olan Asya’nın 2016–2030 döneminde 26 trilyon ABD dolarına (yılda yaklaşık 1,7 trilyon ABD doları) ihtiyacı var, ancak tahminen yılda 881 milyar ABD doları yatırım yapıyor. ↩
6. SIAC, *Annual Report 2025*, Statistics 2025, “Geographical Origin of Parties”: anakara Çin 378 taraf, Vietnam 337, Hindistan 178, Tayland 100, Amerika

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Birleşik Devletleri 83; Çin ve Vietnam rakamları, SIAC'ın atama mercii olarak görev yaptığı bir dizi bağlantılı dosya nedeniyle yükseldi. ↩

7. Supreme Court of Singapore ve Supreme People's Court of the PRC, Memorandum of Guidance on Recognition and Enforcement of Money Judgments in Commercial Cases, 31 Ağustos 2018; Zhou Qiang ve Sundaresh Menon tarafından imzalandı; md. 2: "This memorandum has no binding legal effect". ↩
8. Singapore Courts, "Judges" (SICC), judiciary.gov.sg, son güncelleme 20 Ekim 2026: Zhang Yongjian, 26 uluslararası hâkim (International Judges) arasında. ↩
9. Wikipedia, "Belt and Road Initiative" (Erişim tarihi: Kasım 2026): "debt-trap diplomacy" suçlamaları "widely disputed by researchers"; AidData'nın 2023 tarihli bir çalışması, BRI tarafından finanse edilen bazı limanların çift kullanım (askerî ve sivil) kaygıları doğurduğunu tespit etti. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.